AVİM Yorum • No: 2025 / 81 • Eylül 2025

LAVROV'UN AÇIKLAMALARI IŞIĞINDA 3+3 PLATFORMU'NUN GÜNCEL DURUMU

Selenay Erva YALÇIN

Analist

Güney Kafkasyada süregelen istikrarsızlık, ekonomik sorunlar ve eksik olan bölgesel iş birliğinin temini gibi konuların, yine bölge içinde çözüme kavuşturulabilmesi amacıyla Türkiye ve Azerbaycanın öncülüğünde 2020 yılında ortaya çıkan 3+3 Platformu, bilindiği üzere son olarak üçüncü toplantısını 18 Ekim 2024 tarihinde Türkiyede gerçekleştirmiştir. Bu toplantıdan bu yana Azerbaycan-Ermenistan barış antlaşmasının Washingtonda paraflanması başta olmak üzere, bölgede yaşanan önemli gelişmeler dördüncü toplantının gerçekleşmesi açısından Rusya ve İran için ittirici bir güç olmuş gibi görünmektedir.

Türkiye ve Azerbaycanın, 3+3 Platformu'na öncülük etmesinin temel sebebi, bölge sorunlarının bölge ülkeleri tarafından müzakere yoluyla çözülmesine verilen önemdir. 3+3 Platformu'nun ortaya çıkmasındaki amaç, uluslararası kuruluşlara alternatif oluşturmak değil; bölgesel iş birliğini güçlendirmektir.[1] Görüldüğü üzere Azerbaycan ve Ermenistan arasında 2. Karabağ Savaşının bitiminden itibaren devam eden müzakereler ancak üçüncü devletlerin aktif müdahalesinin kesilmesi ile ilerleme sağlayabilmiştir. Günümüzde gelinen noktada bölge ülkeleri arasındaki müzakerelerin ve dolayısıyla 3+3 Platformunun ortaya çıkmasındaki temel sebebin önemi de somut bir şekilde Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki ilişkilere yansımış durumdadır. Belirtmek gerekir ki, Gürcistan şimdiye kadar gerçekleştirilen hiçbir toplantıya katılmamıştır. Buna rağmen görüşmelerde ve Platform'a katılım gösteren ülkelerin yetkililerin açıklamalarında Gürcistanın katılımının hoş karşılanacağı defaatle bildirilmiştir.[2]

Geçtiğimiz günlerde Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, platformun toplantılara devam etmesi gerektiğini ve İranın da bu devamlılığı arzuladığını vurgulayan bir açıklama yapmıştır.[3] İranın 3+3 Platformunun kurulduğu dönemde sorunların bölgesel çözümünü göz ardı ederek statükonun devamına yönelik içinde bulunduğu tavır, günümüzdeki olumlu bakışı ile çelişmektedir. Rusyanın da başlangıçta benzer bir yaklaşım içinde olduğunu söylemek mümkündür. Azerbaycan-Ermenistan barış antlaşmasının ABDde paraflanması, Trumpın taraflarca Nobel Barış Ödülüne aday gösterilmesi ve ardı ardına gelen olumlu açıklamalar Rusyanın bölgedeki politik hâkimiyetinin zedelendiğine dair bir kanı oluşturmaktadır. Bu sebeple yakın zamanda Rusya ve İran tarafından Platform'un devamlılığının defaatle vurgulanması zamanlama itibariyle dikkat çekici olmaktadır.

Henüz barış antlaşmasının imzalanmadığını ve bölgenin, Platform'un kurulduğu dönemde içinde bulunduğu sıkıntılardan tamamen sıyrılmadığını belirtmekte fayda vardır. Bu sebeple öncü ülkeler Türkiye ve Azerbaycan da müzakere ve toplantıların devamlılığı hususunda olumlu bir tavır benimsemiş durumdadırlar. Fakat vurgulamak gerekir ki, bu devamlılık bölgede değişen dengelerin bir sonucu değil; ortaya çıktığı dönem itibariyle günümüze kadar istikrarla yürütülen arabuluculuk çalışmalarının bir çıktısıdır. Daha önce ifade ettiğimiz gibi, 3+3 Platformu bir alternatif değil, bölgesel iş birliği örgütüdür. Platformu, toplantılarını ve yayınlanan bildirileri bu amaçtan daha geniş okumak ve daha geniş bir amaca özgülemek doğru değildir; bölge ülkelerinin (Azerbaycan ve Ermenistan) de böyle bir arayışı olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Sonuç olarak Rusya ve İranın 3+3 Platformu'na artan ilgisi ve toplantıların devamlılığının arzulanması gayet tabii öncü ülkeler Türkiye ve Azerbaycan tarafından da olumlu karşılanmaktadır. Bölgesel iş birliğinin sürekliliği ve bölge sorunlarının yine bölge ülkeleri içinde çözüme kavuşturulması isteği, Platform'un kurulduğu 2020 yılından beri yegâne amaçtır. Bu amaç değişikliğe uğramamış, aksine somut çıktılar ile daha da güçlenmiştir. Platform'un benzerlerine ya da üçüncü ülkelerin arabuluculuğuna alternatif sunmadığını, yalnızca bölgesel iş birliğinin temini için ortaya çıktığını bir kez daha vurgulamakta fayda vardır. Rusya ve İranın da son zamanlarda Platform'a gösterdiği ilginin sebebinin bu iş birliği olduğu umulur. Bunun ötesine geçen çabaların, günümüzde bölge ülkelerinin ilişkilerinin ilerlemesi göz önünde bulundurulduğunda, bir fayda sağlamayacağını belirtmek gerekir.

**Görsel: Caucasus Watch*

[1] South Caucasus meeting based on sense of regional ownership: Turkish foreign minister, Esra Tekin, *Anadolu Agency*, 18 October 2024, https://www.aa.com.tr/en/turkiye/south-caucasus-meeting-based-on-sense-of-regional-ownership-turkish-foreign-minister/3366191 .

[2] Georgia has no plans to participate in 3+3 platform meeting in Istanbul MFA,*TASS*, 16 October 2024, https://tass.com/world/1857055 .

[3] Russia Urges Armenia and Azerbaijan to Host Next 3+3 Meeting, *Caucasus Watch*, 9 Eylül 2025, https://caucasuswatch.de/en/news/russia-urges-armenia-and-azerbaijan-to-host-next-33-meeting.html.

Yazar Hakkında :

Selenay Erva YALÇIN, 2020 yılında başladığı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2024 yılında mezun oldu. 2023 yılının Aralık ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinin (AVİM) uygulamalı eğitim programını tamamladı. Ocak 2024 □□□ AVİM □□□ misafir araştırmacı olarak çalışmaya başlayan Yalçın, Mart 2025 itibariyle analist olarak görevine devam etmektedir. Halihazırda Hacettepe Üniversitesi Kamu Hukukunda yüksek lisansına devam eden Yalçın, AVİM □□□ soykırım hukuku ve Türk-Ermeni ilişkileri alanında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: YALÇIN, Selenay Erva. 2026. "LAVROV'UN AÇIKLAMALARI IŞIĞINDA 3+3 PLATFORMU'NUN GÜNCEL DURUMU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 81. Eylül 17. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/LAVROV-UN-ACIKLAMALARI-ISIGINDA-3-3-PLATFORMU-NUN-GUNCEL-DURUMU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır